

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

06 липня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1347/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого – Устименко В.Є.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С., Макаруча М.А., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Шилової Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши дисциплінарну справу, відкриту стосовно суддів Северодонецького міського суду Луганської області Посохова Івана Сергійовича та Олійник Вікторії Миколаївни за зверненнями захисника Борисова Ю.В. – адвоката Святогора О.А.,

встановила:

У січні 2015 року на адресу Комісії надійшло звернення захисника Борисова Ю.В. - адвоката Святогора О.А. Надалі до Комісії надійшли ще декілька звернень від зазначеного заявника.

Автор звернень наводить доводи незгоди з процесуальними діями суддів, які у складі колегії суддів Северодонецького міського суду Луганської області розглядали кримінальне провадження за обвинуваченням ОСОБА_1 у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених частиною 3 статті 110, частиною 1 статті 258-3, частиною 2 статті 364 КК України. Святогор О.А. вказує на процесуальні порушення, які, на його думку, допущено колегією суддів під час судових засідань, зокрема, 24 листопада 2014 року, щодо розгляду клопотання прокурора про продовження терміну тримання під вартою ОСОБА_1 у режимі відеоконференції. Також за твердженнями заявника 12 лютого 2015 року головуючим суддею Посоховим І.С. проведено судове засідання у неповному складі колегії суддів за відсутності судді Александрової Н.В.

Крім того, захисник зазначає, що ним заявлявся відвід суддям, які входили до складу колегії суду, про що надіслано до суду відповідну заяву, яка міститься у матеріалах справи. Однак судова колегія у складі суддів Посохова І.С., Олійник В.А. та Александрової Н.В. усупереч вимогам статей 80, 81 КПК України, не розглянувши заяви про відвід, постановила судові рішення від 22 січня 2015 року про продовження терміну тримання під вартою обвинуваченому ОСОБА_1.

На підставі наведеного заявник просить порушити питання про дисциплінарну відповідальність суддів Северодонецького міського суду Луганської

області на підставі пунктами 1, 3, статті 83 Закону України "Про судоустрій і статус суддів".

Рішенням Комісії від 24 листопада 2015 року № 3367/дп-15 відкрито дисциплінарну справу стосовно суддів Северодонецького міського суду Луганської області Посохова І.С. та Олійник В.М. Дисциплінарне провадження стосовно судді Александрової Н.В. припинено у зв'язку зі звільненням судді.

Заслухавши доповідача, перевіrivши зібрані матеріали, Комісія дійшла висновку про необхідність припинення провадження у справі стосовно суддів Северодонецького міського суду Луганської області Посохова І.С. та Олійник В.М. з таких підстав.

Як убачається з матеріалів перевірки, до провадження судді Северодонецького міського суду Луганської області Посохова І.С. 05.11.2014 надійшов обвинувальний акт у кримінальному провадженні за обвинуваченням ОСОБА_1 у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених частиною 3 статті 110, частиною 1 статті 258-3, частиною 2 статті 364 КК України. Автоматизованою системою документообігу Северодонецького міського суду Луганської області сформовано колегію суддів, до якої увійшли судді цього суду Александрова Н.В. та Олійник В.М.

Ухвалою суду від 10 листопада 2014 року судом призначено підготовче судове засідання на 24 листопада 2014 року. У судовому засіданні викликано прокурора, захисника та обвинуваченого. Копію вказаної ухвали суду направлено поштою учасникам судового провадження. Під час виготовлення копії ухвали про призначення підготовчого судового засідання, яку направлено захиснику, було допущено опіску та неправильно зазначено дату судового засідання "04 грудня 2014 року", замість дати "24 листопада 2014 року". У зв'язку з цим секретар судового засідання Северодонецького міського суду Колядінцева П.В. зателефонувала по мобільному телефону захиснику Святогору О.А. та повідомила йому про опіску в ухвалі й правильну дату призначеного судового засідання – 24 листопада 2014 року, про що складено письмову телефонограму, яка міститься в матеріалах судового провадження.

На адресу Харківського слідчого ізолятора 21 листопада 2014 року судом направлено лист суду з проханням з'ясувати у обвинуваченого ОСОБА_1 його думку стосовно здійснення дистанційного судового провадження 24 листопада 2014 року у режимі відеоконференції, як це передбачено статтею 336 КПК України. За допомогою факсимільного зв'язку з Харківського СІЗО 21 листопада 2014 року до Северодонецького міського суду Луганської області надійшла розписка обвинуваченого ОСОБА_1, зі змісту якої вбачалося, що він надав згоду на проведення судового засідання, призначеного на 24 листопада 2014 року у режимі відеоконференції.

У судовому засіданні 24 листопада 2014 року судом постановлено ухвалу про проведення підготовчого судового засідання у режимі відеоконференції, виконання технічного забезпечення відеоконференції покладено на начальника Харківського СІЗО.

З огляду на зміст копій журналу судового засідання, та прослуховуванням диску копії звукозапису судового засідання від 24 листопада 2014 року встановлено, що судовому засіданню проведено із застосуванням відеоконференції з

Харківським СІЗО за участі обвинуваченого, який за відсутності захисника ОСОБА_1 заперечував на проведенні підготовчого судового засідання у цьому засіданні.

При цьому, обвинувачений ОСОБА_1 висловлював свою думку щодо продовження йому строку тримання під вартою, не погоджуючись із цим. Колегією суддів Сєверодонецького міського суду Луганської області було прийнято рішення про відкладення підготовчого судового засідання на 18 грудня 2014 року. Отже доводи скарги захисника Святогора О.А., в частині не здійснення відеоконференції не знайшли свого підтвердження та спростовані матеріалами перевірки.

У цьому судовому засіданні суд на підставі статті 331 КПК України вважав за необхідне розглянути питання щодо продовження строку тримання обвинуваченого під вартою, оскільки цей строк спливав 25 листопада 2014 року. Вислухавши доводи прокурорів, думку обвинуваченого, який заперечував проти продовження строку тримання під вартою, суд дійшов висновку про необхідність продовження строку тримання обвинуваченого ОСОБА_1 під вартою строком до 2-х місяців, тобто до 23 січня 2015 року, про що постановив відповідну ухвалу суду.

18 грудня 2014 року у судові засідання з'явилися усі учасники судового провадження, окрім обвинуваченого ОСОБА_1, якого не було доставлено конвоєм у зв'язку з невключенням до списку етапованих осіб. Здійснити судові засідання у режимі відеоконференції у порядку, передбаченому статтею 336 КПК України, суд не мав можливості, оскільки 18 грудня 2014 року до суду з Харківського СІЗО надійшло клопотання обвинуваченого ОСОБА_1 про забезпечення його особистої участі у судовому засіданні при розгляді кримінального провадження. Отже, судові засідання не відбулося.

У призначене судом судові засідання 22 січня 2015 року не з'явився захисник Святогор О.А., а також не доставлений конвоєм обвинувачений ОСОБА_1, який за вказівкою ГУМВС України в Луганській області 21 січня 2015 року у складі спецконтингенту, який утримувався в ІТТ при Сєверодонецькому МВ ГУМВС, був перенаправлений до слідчого ізолятора у м. Старобільськ Луганської області. Провести підготовче судові засідання в повному обсязі у режимі відеоконференції у порядку, передбаченому ст. 336 КПК України, суд не мав можливості, оскільки обвинувачений ОСОБА_1 бажав бути присутнім особисто в судовому засіданні. Захисник Святогор О.А., якого належним чином повідомлено про день і час проведення судового засідання, про що в матеріалах судового провадження є відповідна розписка, до суду не з'явився.

Колегією суддів прийнято рішення про відкладення підготовчого судового засідання на 12 лютого 2015 року, однак у цьому судовому засіданні, тобто 22 січня 2015 року, суд розглянув питання про продовження тримання обвинуваченого під вартою, оскільки строк тримання під вартою стосовно ОСОБА_1 спливав 23 січня 2015. Вислухавши доводи прокурорів, суд продовжив строк тримання обвинуваченого під вартою, про що постановив відповідну ухвалу суду.

У судові засідання 12 лютого 2015 року з'явилися усі учасники судового провадження, яких було викликано судом, окрім обвинуваченого ОСОБА_1, якого не було доставлено конвоєм, оскільки за вказівкою ГУМВС України в Луганській області 21 січня 2015 року спецконтингент, який утримується в ІТТ при

Севєродонецькому МВ ГУМВС, був вивезений до СІЗО м. Старобільська. Провести судове засідання у режимі відеоконференції у порядку, передбаченому ст. 336 КПК України, суд не мав можливості, оскільки 18 грудня 2014 року до суду з Харківського СІЗО надійшло клопотання обвинуваченого ОСОБА_1 від 22 листопада 2014 року з проханням забезпечити його особисту участь в залі судових засідань при розгляді кримінального провадження стосовно нього. Крім цього, у судовому засіданні не з'явилася суддя Александрова Н.В., яка за наказом голови Севєродонецького міського суду за № 189/в від 08 грудня 2014 року перебувала у черговій щорічній відпустці з 26 січня 2015 року по 06 березня 2015 року. З цих підстав судом прийнято рішення про відкладення підготовчого судового засідання, без визначення дати наступного судового засідання.

Відповідно до Указу Президента України № 200/2010 від 20 лютого 2010 року повноваження судді Посохова І.С., головуючого у справі, станом на 20 лютого 2015 року закінчувалися, а тому, автоматизованою системою документообігу Севєродонецького міського суду у справі мав бути визначений інший головуючий суддя. 04 березня 2015 року головою Севєродонецького міського суду Луганської області Губановим В.Д. направлено подання голові апеляційного суду Луганської області з проханням вирішити питання щодо підсудності даного кримінального провадження у зв'язку з неможливістю утворити новий склад суду.

10 березня 2015 року ухвалою апеляційного суду Луганської області кримінальне провадження № 428/6746/14-к за обвинуваченням ОСОБА_1 направлено на розгляд до Сватівського районного суду Луганської області.

Отже, перевіркою встановлено, що питання, які підлягають вирішенню в підготовчому судовому засіданні, окрім питання про продовження строку тримання під вартою, у складі колегії суддів Севєродонецького міського суду Луганської області з об'єктивних причин не розглядалися. Колегією суддів було винесено два судових рішення: ухвали суду про продовження терміну тримання під вартою обвинуваченого ОСОБА_1 (ухвали суду від 24 листопада 2014 року та від 22 січня 2015 року).

Доводи заявника щодо незгоди з процесуальними діями колегії суддів під час судового розгляду справи відповідно до вимог КПК України можуть бути підставою для перевірки судом апеляційної інстанції після розгляду справи по суті, зокрема, й твердження захисника щодо порушення права на захист обвинуваченого.

Однак, перевіркою встановлено, що колегією суддів Севєродонецького міського суду Луганської області під час ухвалення судового рішення від 22 січня 2015 року допущено істотні порушення вимог процесуального закону, які можуть бути підставою дисциплінарної відповідальності суддів, відповідно до вимог пункту 3 частини 1 статті 83 Закону України "Про судоустрій і статус суддів".

Так, у копіях матеріалів кримінального провадження за обвинуваченням ОСОБА_1, що надійшли на запит Комісії від Сватівського районного суду Луганської області, міститься заява захисника про відвід суддям Посохову І.С., Олійник В.М. та Александровій Н.В., яка, згідно штамп, надійшла до суду 12 грудня 2014 року.

Відповідно до вимог статей 80, 81, 367 КПК України питання про відвід вирішується судом в нарадчій кімнаті вмотивованою ухвалою суду.

Матеріали перевірки вказують на те, що зазначених вимог суддями Посоховим І.С., Олійник В.М. та Александровою Н.В. не виконано.

Всупереч зазначеним вимогам закону, не розглянувши заяву про відвід суду, колегія суддів у зазначеному вище складі постановила 22 січня 2015 року процесуальне рішення - ухвалу про продовження терміну тримання під вартою обвинуваченого ОСОБА_1.

Відповідно до пункту 3 частини 1 статті 83 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу) може бути підставою дисциплінарної відповідальності судді.

Відповідно до статті 81 КПК України у разі заявлення відводу одному, кільком або всім суддям, які здійснюють судове провадження колегіально, його розглядає цей же склад суду. При розгляді відводу має бути вислухана особа, якій заявлено відвід, якщо вона бажає дати пояснення, а також думка осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні.

У своїх письмових поясненнях судді Посохов І.С. та Олійник В.М., обґрунтовуючи не розгляд заяви про відвід складу суду, заявлений колегії суддів захисником, пояснювали свої дії тим, що кримінальний процесуальний закон вимагає присутності учасників процесу під час виконання вказаної процесуальної дії. Ураховуючи те, що після надходження до суду заяви про відвід складу суду жодне з призначених судових засідань не відбулося, через не доставку в судові засідання обвинуваченого ОСОБА_1, а 22 січня 2015 року, окрім не доставки обвинуваченого, також не з'явився захисник Святогор О.А., колегія суддів вважала неможливим розгляд питання про відвід складу суду за відсутності вказаних учасників процесу, вважаючи, що такі дії суду можуть викликати сумнів в об'єктивності розгляду заяви. При цьому, судді звернули увагу Комісії на те, що розгляд питання про продовження строків тримання під вартою обвинуваченого, відповідно до вимог частини 3 статті 331 КПК України, є обов'язком суду незалежно від наявності клопотань і таке питання має бути вирішено до спливу двомісячного строку тримання під вартою обвинуваченого.

Отже, встановлені обставини свідчать про наявність у діях суддів Посохова І.С. та Олійник В.М. ознак дисциплінарного проступку, наслідком якого може бути притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності з підстав, передбачених пунктом 3 частини 1 статті 83 Закону України "Про судоустрій і статус суддів".

Згідно з характеристиками, наданими головою Северодонецького міського суду Луганської області, судді Посохов І.С. та Олійник В.М. характеризуються позитивно.

Відповідно до частини 4 статті 87 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у редакції, яка діяла на час розгляду вказаних справ, дисциплінарне стягнення до судді застосовується не пізніше шести місяців із дня відкриття Вищою кваліфікаційною комісією суддів України провадження в дисциплінарній справі, але не пізніше року з дня вчинення проступку, без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці.

Оскільки дії, які містять ознаки дисциплінарного проступку вчинені суддями Посоховим І.С. та Олійник В.М. 22 січня 2015 року, з урахуванням, наданих головою суду, відомостей про час тимчасової непрацездатності та перебування суддів у відпустках від дня вчинення проступку, річний строк застосування до суддів дисциплінарного стягнення сплинув.

Ураховуючи викладене, дисциплінарне стягнення до суддів Посохова І.С. та Олійник В.М. не може бути застосовано, а дисциплінарне провадження стосовно них має бути припинено.

Керуючись статтями 83-87, 91, 97 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у редакції 2010 року, Комісія

вирішила:

дисциплінарне провадження стосовно суддів Сєверодонецького міського суду Луганської області Посохова Івана Сергійовича та Олійник Вікторії Миколаївни за зверненнями захисника Борісова Ю.В. – адвоката Святогора О.А. припинити.

Рішення Комісії може бути оскаржено до суду в порядку, встановленому процесуальним законом.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

Т.С. Шилова

С.О. Щотка